

Arbetare hvad är ditt bästa? : En fråga under tullstriden 1887.

54 A Br. 1887

National Library
of Sweden

ARBETARE

Polit. Ekonom.

Allm.

(1887)

1887

Kungl. biblioteket

0 0000 000054672

Polit. Arkiv 1887

Allm.

(Bor)

1887

ARBETARE,
HVAD ÄR DITT BÄSTA?

EN FRÅGA UNDER TULLSTRIDEN 1887.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS A. L. NORMANS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG,

1887.

ARRETTARE

EVAD IR DTT RASTIV

LA MISTURA SUAVISSIMA

Arbetare! Då jag till dig ställer den frågan: »hvilket är ditt bästa, frihandel eller skyddstullar», så vill jag genast låta dig veta, att jag sjelf är vän af de sednare. Men jag vill icke derföre söka att skrämma dig för frihandeln, ehuru det visst inte vore svårt att hitta på ord och talesätt, som skulle lämpa sig dertill lika bra som de, hvilka nu skrämma många för skyddstullar. Jag vill ej heller söka inge dig ovilja mot dem, som strida för frihandelns sak, och jag vill ej söka smickra dig för att få dig att desto lättare tro mig. Jag vill blott uppmana dig att ej i denna sak afge din röst på grund af känslor, som kunna vara öfverilade, utan hellre lugnt tänka efter hvilket som bör vara till din sanna fördel, frihandeln eller skyddstullarne.

Då jag uppmanar dig dertill, så är det icke blott derför, att jag anser att denna tullfråga är af stor vigt för oss alla, utan äfven derför, att det synes mig vara så ytterst nödvändigt för vårt land, att vi, så många som kunna tänka sjelfständigt både i denna och andra frågor, verkligen besvara oss med att göra det. Men jag fruktar, att så icke sker, utan att tvertom ett stort antal, till och med af landets röstberättigade män inom alla samhällsklasser, icke allvarligt bemöda sig att tänka lugnt och klart öfver frågorna, utan finna det beqvämare att låta sig ledas af andra. Men om många af oss göra på det sättet, så är det ju tydligt, att man genom eu om-

röstning icke får reda på, *hvad flertalet af landets innevånare verkligen skulle ha önskat, om de sjelfva tänkt sig riktigt för*, och ett sådant förhållande kan vara för landet farligt.

Arbetare! jag anser detta ord för en heders-titel, men jag ber dig komma ihåg, att vi alla som verkligen arbeta och icke lättjas kunna göra anspråk på den. Men till »folket» räknar jag dig icke mer än någon annan, ty Svenskarne äro Sveriges folk. Man säger dig ofta, att du är klok och upplyst, och jag tror också, att du har fått godt förstånd och rätt mycken upplysning, men jag vet också, att det är med dig, som med oss andre: somliga värda sitt förstånd så, och andra så, och somliga begagna sig af god upplysning och andra af mindre god eller dålig. Men det vet jag för visso, att hvad du har af sundt förstånd och upplysta begrepp, det bör du nu taga vara på och begagna, ty du behöfver sannerligen hvarenda smula deraf, då du nu skall afge din röst i tullfrågan.

Är det väl du, som leder denna tullstrid, eller är det andra, som leda den och söka råda dig att rösta med endera af dem? Är det du, som skrifver i tidningar och trycker böcker för att inverka på de andra, eller andra, som skrifva i tidningarna och trycka böcker för att inverka på dig? Är det du, som har bäst reda på frågans hela innehåll och således kan begagna denna din bättre insigt till din fördel i striden, eller är det andra, som har bäst reda derpå, och därför kunna låta dig veta deraf så mycket eller så litet som de vilja, och lägga ut resten, så att det passar i stycke med deras afsigt? Är det nu så, att det är andra, som hafva de mesta kunskaperna i frågan och som söka att genom tal

och tidningar och böcker leda både ditt omdöme och många andras också, så lär du allt behöfva se upp och begagna ditt eget förstånd ganska väl, om du ej skall riskera att rösta till din egen skada.

Om i ett land tvist uppstår om tullskydd eller frihandel, tror du då, att det går så till, att alla de som verkligen älska landet och folket och framför allt de nödställda och fattiga, gå tillsammans och bilda det ena partiet, men att alla de, som blott älska sina egna fördelar, slå sig ihop och bilda det andra? Och tror du vidare att de, som verkligen älska landet och folket och de fattige, med säkerhet kunna kännas igen på ett visst märke, hvarmed de skylta i striden? Om det vore på detta viset, så kunde du verkligen med en enda blick på partierna se, till hvilket du borde hålla dig, utan att behöfva tänka så noga efter, och i så fall hade man ju ställt till det utmärkt bra för dig. Men om du tror det vara sannolikare att inom båda partierna finnas människor af båda slagen, både sådana som bry sig om dig och sådana, som inte göra det, men att flertalet i alla fall tager mera hänsyn till deras egna fördelar än till andras, så torde också du, liksom de andra behöfva att sjelf se till hvad du sjelf skulle hafva mest gagn utaf: frihandel eller skyddstullar.

I de andra samhällsklasserna finna somliga denna fråga ganska svår att besvara, men andra finna den ganska lätt. Denna olikhet beror dels derpå, att somligas ekonomiska fördel är mer påtagligt förenad med antingen frihandeln eller tullskyddet, dels derpå att människor tänka i en och samma fråga på olika vis. Ty en del människor förstå bättre att urskilja hvad som är det hufvudsakliga i en fråga, under det en annan del fäster sig mer vid blomständigheterna;

en del tänka blott på den närmaste tiden, men andra äfven på de kommande åren o. s. v. Du vet nog sjelf, huru olika menniskor kunna tänka olika i de enklaste hvardagsfrågor, och det samma gäller i stora saker som i små.

Men huru det än må vara, svårt eller lätt, så måste vi tänka sjelfva. Det blir aldrig mer lyckligt och bra ståndt för oss här i Sverige, förr än vi komma oss till dermed litet hvar. Ty om en stor del af oss icke tänka redigt för sig sjelfva, så komma alltid de, som vilja leda dem, och då uppstå ändlösa gräl, under hvilka både den enskildte försummar sina angelägenheter och landets bästa skjutes till sidan. I sådana partistrider hafva vanligen de som äro de slugaste, eller rikaste, eller eljest mest inflytelserika, den största utsigten att lyckas, ty de kunna bäst leda dem, som icke förmå eller bry sig om att tänka sjelfva, och få dessa att rösta eller handla efter deras önskan. Men det är derföre ej sagdt, att det som är bäst för de slugaste eller rikaste eller eljest mest inflytelserika också är det bästa för flertalet af landets innevånare och för deras barn i framtiden.

Ehuru jag anser mig begripa hvilketdera som för dig arbetare borde vara det bästa, frihandel eller tullskydd, och ehuru jag tror, att min fördel i denna fråga skulle vara på samma sida som din, vill jag dock icke söka *öfvertala* dig att rösta på samma sätt som jag sjelf hyser. Deremot vill jag gifva dig några frågor, som jag ber dig sjelf besvara:

Om någon säger till dig så här: »Jag har kommit att tänka på en sak, som skulle vara till min fördel, och som äfven borde kunna vara dig till gagn», och han så säger dig sina skäl och ber dig vara med derom; bör du då taga för gifvet, att det ej skulle

kunna vara bra för dig, derföre att det vore tilt fördel för en annan? Och om en annan kommer och säger: »Min vän, gör så och så, ty se, hvad det skulle vara förmånligt för dig», bör du då taga för gifvet, att det skulle vara bra för dig, efter han icke talar om någon fördel för honom sjelf af det, som han föreslog? Eller borde du taga reda på hvad båda två hade att säga dig, men sedan väl tänka efter sjelf, huruvida det, som de föreslogo, kunde vara till verkligt gagn för dig?

Hvilka äro de, som böra *i första rummet finna sin fördel deri*, att spannmål och en mängd andra varor, som tillverkats i utlandet, få införas och säljas här, utan att tull för dem behöfver betalas?

Hvilka äro de, som böra *i första rummet hafva skada deraf*, att priset på spannmål och andra varor, som tillverkas i Sverige, sjunker så lågt, att vi hellre köpa de utländska varorna, än de som tillverkats här hemma?

Hvilka äro de, som mest behöfva din arbetskraft och derföre erbjuda dig det arbete hvaraf du lefver? Är det de som införa och sälja de utländska varorna, eller de som tillverka och sälja de svenska?

I hvilketdera fallet blir din lefnadskostnad billigast: om utländska varor få hit införas tullfritt och sålunda kunna säljas till så lågt pris, att de svenska varorna ej kunna med fördel till det priset säljas, eller om så pass hög tull äsättes de utländska varorna, att de ej blifva billigare att köpa än de svenska?

Då dina kamrater resa till Amerika, eller du sjelf reser dit — ty du kommer kanske att göra det — resa ni då dit derföre att lefnadskostnaderna der äro billiga, eller gören I det derföre, att der är bättre

om arbete än i Sverige och att arbetet betalas bättre, och det derigenom blir fördelaktigare för er i Amerika oaktadt de högre lefnadskostnaderna? Jag tar för gifvet att du vet, när du reser från Sverige till Amerika, att du reser till ett land, som icke har frihandel utan tvärtom strängt tullskydd för det inhemska arbetet.

Jag förmodar äfven, att du vet att vi äro djupt i skuld till utlänningen, och att denna skuld och de räntor, som derå måste betalas, hastigt vexa för hvarje år. Jag frågar: böra vi fortgå på denna väg och köpa utlänningens varor och låna hans penningar, eller böra vi säga: Stopp! vi måste sjelfva tillverka våra egna förnödenheter så långt vi kunna, och sluta med att köpa öfverflödsvarorna.

Men skulle jag fråga dig om allt, som med denna saken sammanhänger, så blefve det snart för mycket. Om du sjelf tar reda på hvad som härom skrives å ömse sidor, så hittar du nog mycket mer, som är värdt att tänka öfver. Men du måste då opartiskt och lugnt läsa och begrunda sakerna. Ty ingen hjerna kan tänka klart, så länge fördomar eller lidelser fylla själen.
